

Република Србија
ВЛАДА

Одбор за неговање традиција ослободилачких ратова Србије

ДАН ПОБЕДЕ НАД ФАШИЗМОМ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ

САОПШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ

Београд – Државни празник **Дан победе над фашизмом у Другом светском рату** (9. мај) биће обележен великим бројем манифестација у Републици Србији.

8. маја 2011. године у 18.00 часова, уз највише војне почести, са Савске терасе Београдске тврђаве биће извршена свечана празнична почасна артиљеријска паљба

9. маја 2011. године у 10.00 часова у оквиру комплекса Гробља ослободилаца Београда у Другом светском рату биће одржана церемонија полагања венаца и одавања високих државних и војних почести. У церемонији ће учествовати представници Министарства рада и социјалне политике, Министарства одбране, Града Београда, као и амбасада Руске Федерације, Украјине и Републике Белорусије и Републике Азербејџан у Републици Србији.

9. маја 2011. године у 11.00 часова код Споменика совјетским ветеранима на Авали биће одржана церемонија полагања венаца и одавања почести.

9. маја 2011. године дипломатски представници Републике Србије положиће венце на српске војне меморијале и места страдања из периода Другог светског рата на тлу Албаније, Аустрије, Босне и Херцеговине, Велике Британије, Грчке, Египта, Израела, Италије, Мађарске, Македоније, Немачке, Норвешке, Пољске, Румуније, Словачке, Словеније, Француске, Хрватске, Црне Горе, Чешке, Шпаније и других држава.

Државни празник Дан победе над фашизмом у Другом светском рату биће традиционално обележен образовним активностима у великом броју основних и средњих школа, као и свечаностима и окупљањима крај војних меморијала и места страдања у бројним општинама и градовима широм Републике Србије.

*
*   *
*

Након шестогодишњег оружаног сукоба који је отпочео 1. септембра 1939. године нападом нацистичке Немачке на Пољску, а наставио се, поред осталог, нападом држава сила Осовине 6. априла 1941. године на Краљевину Југославију, Други светски рат на европским просторима окончан је 9. маја 1945. године ступањем на снагу безусловне капитулације оружане силе Трећег рајха.

Други светски рат представља највећи и по обиму страдања најтрагичнији оружани сукоб у историји човечанства. Само на простору Југославије током четири ратне године страдало је више стотина хиљада цивила и припадника партизанских одреда.

Долазак нациста на власт у Немачкој 1933. године представљао је прекретницу у историји Европе у прошлом столећу. Победивши на таласу примитивног и лажног патриотизма, агресивног национализма и расизма, отворено ширећи антисемитизам и нетрпељивост према Словенима и Ромима, власт Адолфа Хитлера отпочела је успостављање режима заснованог на отвореном насиљу, нетолеранцији и искључивости. Чињеница да је једна ултрадесничарска националистичка странка, која је отворено позивала на насиље и уништење других, као што је то била немачка Национал-социјалистичка радничка партија, на власт дошла одневиши победу на изборима, забринула је све демократске снаге у Европи. Користећи незадовољство грађана и осећај националног понижења услед пораза у Првом светском рату, Хитлер је својим сународницима понудио друштво ``ослобођено`` од Јевреја, комуниста, демократа, антифашиста, интелектуалаца.... једном речју, ``ослобођеног`` од свега онога што представља основну вредност савремене цивилизације. Таква пошаст искључивости, државног насиља и разарања, захватила је нашу земљу током дуге четири ратне године. Југославија је била распарчана од стране окупационих армија, док је на значајном делу њене територије успостављена марионетска Независна држава Хрватска чије су власти већ у априлу 1941. године отпочеле са организованим злочинима над Србима, Јеврејима, Ромима и антифашистима.

Организовани, оружани отпор тада највећој војној сили у Европи отпочео је већ током лета 1941. године када је дошло до избијања устанка против окупатора и квислинга, да би се борбе несмањеним интензитетом наставиле све до јесени 1944, односно до пролећа 1945. године. Масовна страдања цивила у Јајинцима, Краљеву, Крагујевцу, Старом Сајмишту, Новом Саду, Нишу и другим насељима широм Србије остала су застрашујуће сведочанство рата на њеном тлу.

Историја је та недела видела и осудила као злочин против хуманости.

Други светски рат на територији окупиране Европе и Југославије оставио је за собом трагичне последице масовног страдања недужних, материјалних разарања, грађанског сукоба, истинске антифашистичке борбе и организованог оружаног отпора, али и сарадње са окупационим снагама. Болне ране тог рата, Југославија и Србија осећале су у деценијама које су следиле.

Дан победе над фашизмом у Другом светском рату обележава се и као Дан Европе имајући у виду да је савремена Европа заснована на основним принципима и начелима које су водили борце против нацизма и фашизма – на принципима мира, разумевања, толеранције и сарадње. Тим пре Дан победе представља прилику да се одавањем почести страдалима истакне опредељење за очување тековина остварених том победом.